

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoPs/2/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3825204430
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:3825204430.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Petry Lackovej, vo veci spôsobilosti na právne úkony u posudzovaného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., občan SR, zastúpený v konaní procesným opatrovníkom: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XX, XXX XX E., v konaní začatom na návrh navrhovateľa: G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., za účasti blízkych osôb posudzovaného: 1/ H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. K. XXX/XX, XXX XX L., 2/ A. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. I. L. XX/XXX, XXX XX L., 3/ M. O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, L., účastníci H. I., A. M. a M. O. I. spoločne zastúpené advokátkou: JUDr. Mgr. Andrea Pálová LL.M., Podzámska 2959/18A, 949 01 Nitra, za účasti Krajskej prokuratúry v Trenčíne, Legionárska 7158/5, 912 50 Trenčín, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 18Ps/6/2025-160 zo dňa 16. decembra 2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol návrh navrhovateľa G. B. na nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázal na návrh navrhovateľa (syna posudzovaného), ktorým sa vo veci samej domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u A. B., na návrh navrhovateľa doručený súdu dňa 04.12.2025 na nariadenie neodkladného opatrenia v spojení s doplnením zo dňa 05.12.2025, ktorým sa domáhal, aby mu súd umožnil dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, rozhodovať za posudzovaného vo veciach jeho zdravotného stavu a liečby a ďalej žiadal, aby súd neodkladným opatrením prikázal navrátenie posudzovaného do miesta jeho trvalého bydliska. Poukázal na odôvodnenie tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na vyjadrenie blízkej osoby posudzovaného, a to A. M. a za aplikácie ust. § 2 ods. 1, 2 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 prvá veta CSP, na Čl. 17 ods. 6, Čl. 40 Ústavy SR, § 11 ods. 9 písm. a), d), § 6 ods. 9 Zákona č. 576/2004 Z.z. a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti napadnutého uznesenia.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie poukázal na účel neodkladného opatrenia s tým, že pri jeho nariadení prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z podaného návrhu je zrejmé, že posudzovaný je schopný svoj názor na liečbu vyjadriť (i keď tento jeho názor môže byť ovplyvnený duševnou chorobou) a neodkladným opatrením žiadal navrhovateľ zasiahnuť do práva posudzovaného rozhodovať o zdravotnej starostlivosti, ktorá mu je poskytovaná a obmedziť jeho právo poskytnutie zdravotnej starostlivosti odmietnuť. Právne spôsobilý dospelý pacient sa môže slobodne rozhodnúť, či súhlasí s podstúpením liečby. Táto forma osobnej autonómie a sebaurčenia je základným a kľúčovým princípom v oblasti verejného zdravia, ako záruka slúži inštitút slobodného a informovaného súhlasu. Súd môže do autonómie osoby rozhodnúť, či súhlasí s postúpením liečby, zasiahnuť len obmedzením spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím vo veci samej. Len v konaní vo veci samej je dostatočný priestor na vykonanie dokazovania

v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie takýmto závažným a nezvratným spôsobom zasahujúcim do práva posudzovaného. Nie je prípustné, aby bola osobná autonómia posudzovaného v tejto oblasti obmedzená neodkladným opatrením, ako navrhuje navrhovateľ. Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že život a zdravie posudzovaného sú do právoplatného rozhodnutia súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony chránené ust. § 6 ods. 9 písm. d) Zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, podľa ktorého, informovaný súhlas sa, okrem iného, nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu s príznakmi duševnej poruchy, ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. V danom prípade absentuje tak aj potreba naliehavej úpravy pomerov, nakoľko život a zdravie posudzovaného sú už chránené uvedeným inštitútom a nie je nutná ich duplicitná ochrana prostredníctvom navrhnutého neodkladného opatrenia.

Ani v časti, kde navrhovateľ žiadal, aby súd neodkladným opatrením prikázal navrátenie posudzovaného do miesta jeho trvalého bydliska, súd prvej inštancie nepovažoval v tejto časti návrh za dôvodný. V danom prípade absentuje akýkoľvek nárok navrhovateľa, ktorému má byť neodkladným opatrením poskytnutá ochrana (§ 326 CSP), nakoľko navrhovateľ nemá žiadne zákonné právo rozhodovať o pobyte posudzovaného a o tom, kto bude posudzovanému poskytovať starostlivosť. Prípadnej ochrany by sa musel domáhať sám posudzovaný a bolo by potrebné, aby tak urobil v osobitnom konaní a nie v rámci prejednávanej veci, nakoľko sa jedná o otázku, ktorá sa úplne míňa s predmetom konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že ani nebola vzhľadom na protichodné tvrdenia navrhovateľa a A. M. v ich podaniach a absenciu akéhokoľvek ďalšieho dôkazu o danej skutočnosti riadne osvedčená reálna vôľa posudzovaného ohľadom toho, kde sa chce zdržiavať, preto návrh podľa § 328 ods. 1 CSP na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ v podaní doručenom súdu prostredníctvom pošty dňa 05.01.2026 (č.l. 174 súdneho spisu). V odôvodnení odvolania uviedol, že v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v doplnení tohto návrhu v lekárskejších správach, ktoré prikladal v súvislosti s týmito návrhmi, nie je možné celkový zdravotný stav jeho otca bagatelizovať a operovať s naratívami, že predsa nech sa on sám rozhodne, kde a u koho bude opatrovaný. Nesúhlasil s uznesením, ktorým súd zamietol jeho návrh na neodkladné opatrenie v plnom rozsahu. Už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 05.12.2025 opakovane a dôrazne upozorňoval okresný súd na bezprostredné ohrozenie zdravia a života jeho otca v prípade zmeny alebo vynechania ním dlhodobo nastavenej, odborne indikovanej a život zachraňujúcej liečby. Zároveň priložil lekársku správu H. J. I., internej lekárky z Nemocnice s poliklinikou P. zo dňa 23.12.2025, z ktorej vyplynulo, že u otca došlo dňa 11.12.2025 k recidíve akútneho srdcového zlyhávania, ktoré si vyžiadalo privolanie RZP a urgentné interné vyšetrenie. Tento stav vznikol v priamej príčinnej súvislosti s vynechaním odporúčanej a dlhodobo nastavenej liečby, čo vedie k ďalším epizodám srdcového zlyhania, riziku cievnej mozgovej príhody a náhleho úmrtia, pričom každý prípad neadekvátne poskytnutej domácej opatrovateľskej starostlivosti zvyšuje riziko náhleho úmrtia na pridružené komplikácie. Najvhodnejším opatrovníkom jeho otca je práve on, teda osoba, ktorá už dlhodobo zabezpečuje plne kvalifikovanú opatrovateľskú starostlivosť svojmu otcovi po telesnej, duševnej i rodinnej stránke. Neodkladnými opatreniami nežiadal obmedziť právo otca rozhodovať o bežnej zdravotnej starostlivosti, ani nahradiť jeho vôľu v situácii, keď by bol schopný informovaného rozhodovania, návrhy by boli výlučne založené na existencii bezprostredného a reálneho ohrozenia jeho života v stave, keď by nebol schopný racionálne posúdiť svoj zdravotný stav ani dôsledky odmietnutia nevyhnutného zásahu. Záver súdu, že do osobnej autonómie možno zasiahnuť výlučne rozhodnutím vo veci samej ignoruje samotný účel neodkladného opatrenia, ktorým je poskytnutie okamžitej a dočasnej ochrany základných práv v situáciách, kde hrozí nenapraviteľná ujma.

V doplnení odvolania zo dňa 19.01.2026 (č.l. 221 súdneho spisu) uviedol skutočnosti, ktoré sa týkali jeho sestry A. M. B., a tieto nesúviseli s danou vecou. V ďalšom podaní označenom ako doplnenie k zamietnutiu odvolania zo dňa 16.12.2025 (č.l. 284 súdneho spisu) k bodu 22. uznesenia uviedol, že súd prvej inštancie sa dopustil zásadného právneho pochybenia, nesprávne posúdil predmet návrhu, kde navrhovateľ uviedol, že nežiadal určiť trvalý pobyt otca, nežiadal rozhodnúť o opatrovníctve vo veci samej, nežiadal definitívne obmedzenie práv, žiadal len dočasnú ochranu v stave bezprostredného ohrozenia života, súd však umelo prekvalifikoval uvedené na otázku, kto má právo rozhodovať o pobyte, kto má zákonné právo poskytovať starostlivosť. Neodkladné opatrenie nie je viazané na existenciu konečného návrhu a neslúži na priznanie konečného práva, ale na predbežnú ochranu ohrozeného záujmu a tým záujmom je tu právo na život a ochranu zdravia posudzovaného. V neodkladnom opatrení sa nevykonáva úplné dokazovanie, postačuje osvedčenie pravdepodobnosti a navrhovateľ osvedčil opakované pýtanie sa otca domov, telefonáty matky, faktické zhoršenie zdravotného stavu,

následný kolaps a hospitalizáciu, lekársku správu potvrdzujúcu ohrozenie života, čo ďaleko presahuje zákonný štandard osvedčenia. Súd neprípustne zvýhodnil tvrdenia jednej strany, prijal tvrdenia sestry ako relevantné, navrhovateľove označil za neosvedčené, hoci navrhovateľ ich konzistentne opakoval a boli následne potvrdené objektívnymi lekáskymi správami, čo je porušenie zásady rovnosti zbraní, zásady spravodlivého procesu. Zároveň neodkladné opatrenie je prirodzenou a nevyhnutnou súčasťou konania o spôsobilosti, ak existuje riziko ohrozenia života, hrozí nenapraviteľná ujma, konanie vo veci samej je časovo náročné. Súd sa zbavil zodpovednosti, preniesol riziko na posudzovaného a fakticky povedal: počkáme, či prežije, čo je neakceptovateľné. V rámci odvolacieho návrhu mal za to, že postup súdu prvej inštancie je v rozpore so zmyslom inštitútu neodkladného opatrenia a predstavuje vážne procesné pochybenie.

Podaním zo dňa 27. januára 2026 (č.l. 321 spisu) doplnil navrhovateľ v rámci odvolania ďalšie skutočnosti, ktoré nastali po podaní návrhu. Poukázal na to, že dňa 20.01.2026 vykonali pracovníčky ÚPSVaR neohlásenú kontrolu starostlivosti o otca, a to na základe podnetu tretích osôb. Bez akýchkoľvek pochybností sa presvedčili, že starostlivosť o otca je zabezpečovaná riadne, dôstojne a v plnom rozsahu. Otec nie je schopný samostatne porozumieť situácii, komunikovať ani vykonávať právne relevantné úkony, nachádza sa v stave faktickej nesvojprávnosti. Zároveň bolo zo strany pracovníčok vyjadrené prekvapenie nad skutočnosťou, že súdom doposiaľ nebolo vydané neodkladné opatrenie, ktoré by upravovalo zastupovanie otca v zdravotných a niektorých úradných veciach. V dôsledku uvedeného vznikla závažná patová situácia, keď štátne orgány odmietajú konať bez právneho titulu, otec nie je schopný udeliť platné splnomocnenie, ani dať informovaný súhlas a jediným orgánom, ktorý je schopný tento stav okamžite aj zákonne ošetriť je súd prostredníctvom neodkladného opatrenia. Bez nariadenia neodkladného opatrenia je otec navrhovateľa vystavený reálnemu riziku ohrozenia zdravia a života, riziku zásahov tretích osôb, pokračujúcej právnej neistote v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Uvedené skutočnosti potvrdzujú naliehavosť a opodstatnenosť návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia.

V ďalších podaniach navrhovateľ zopakoval skutočnosti už uvádzané v podanom odvolaní, doplnení k odvolaniu, niektoré obsahovali informácie, ktoré neboli relevantné pre konanie o neodkladnom opatrení.

4. Postupom odvolacieho súdu podľa § 329 ods. 1 CSP bolo odvolanie dňa 26.1.2026 zaslané účastníkom konania na vyjadrenie v lehote 10 dní (č.l. 236 spisu).

5. Podaním doručeným súdu dňa 28.01.2026 (č.l.294) sa k odvolaniu vyjadrila Okresná prokuratúra Prievidza, ktorá uviedla, že posudzovaný je osoba, ktorá v zmysle lekárskeho správ trpí ťažkou demenciou. Navrhovateľ žiada, aby mohol rozhodovať o jeho zdravotnom stave a liečbe, nakoľko teraz na uvedené nemá dosah. Tvrdí, že existuje priame ohrozenie života posudzovaného. Odôvodňuje hroziace nebezpečenstvo najmä tým, že posudzovaný sa určitý čas nachádzal u jeho sestry, kde mu nebola riadne poskytovaná zdravotná starostlivosť, najmä liečba jeho ochorení. Uvádza, že u posudzovaného je nevyhnutná 24-hodinová kvalifikovaná starostlivosť, ktorú on dokáže zabezpečiť. Z predložených listín a písomností je zrejmé, že vzťahy medzi deťmi posudzovaného sú vážne naštartené a nie je možné bez vykonania riadneho dokazovania vo veci určiť, čo bude v najlepšom záujme posudzovaného. Posudzovaný v podstate o svojej zdravotnej starostlivosti sám nerozhoduje, nakoľko toho nie je schopný, o jeho zdravotnej starostlivosti rozhodujú osoby, u ktorých sa zdržiava a ktoré sa o neho v danom čase starajú. Jedná sa o deti posudzovaného, ktoré majú vzájomné spory a nedá sa preto ani bez pochybnosti určiť, kto poskytuje posudzovanému starostlivosť lepšiu, resp. vhodnejšiu. V konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony nie je ale predmetom konania hodnotenie poskytovanej starostlivosti posudzovanému inak, ako v tom smere, kto bude ustanovený za hmotnoprávneho opatrovníka posudzovaného. V súčasnom štádiu konania, keď neprebehlo vo veci žiadne pojednávanie, kde by boli vykonané dôkazy (výsluchy, oboznámené lekárske správy, listiny) nie je možné sa ani vyjadriť, resp. zaujať stanovisko k tomu, či je posudzovanému poskytovaná kvalitná starostlivosť, liečba a či je o neho riadne postarané u navrhovateľa, ktorý navrhuje seba za hmotnoprávneho opatrovníka. Všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľom k odvolaniu považuje prokuratúra za jeho subjektívny pocit, nakoľko má negatívny vzťah k svojej sestre, u ktorej sa posudzovaný A. B. určitý čas zdržiaval. Iba na základe toho nie je možné neodkladným opatrením zasiahnuť do práv posudzovaného. Uznesenie považujúc s poukazom na uvedené v súčasnom štádiu konania za zákonné a dôvodné.

6. V priebehu odvolacieho konania bolo do spisového materiálu doručené podanie Krajskej prokuratúry v Trenčíne so sídlom Legionárska 7158/5, 912 50 Trenčín, zo dňa 03.02.2026, ktorým došlo k oznámeniu

o prebratí vstupu do konania, ktorý vykonala a doposiaľ realizovala Okresná prokuratúra Prievidza, ktorá zároveň žiadala, aby je boli doručené všetky písomnosti.

Na základe tohto podania v súlade s ust. § 13 ods. 1 CMP v spojení so zákonom č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre došlo k vstupu Krajskej prokuratúry v Trenčíne do konania v štádiu odvolacieho konania, o ktorom vstupe Krajskej prokuratúry v Trenčíne do konania súd nevydáva žiadne rozhodnutie a uvedené bolo vyjadrené v záhlavovej časti rozsudku krajského súdu.

7. V podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 06.02.2025 (č.l. 343 spisu) sa vyjadrili blízke osoby prostredníctvom zástupcu k odvolaniu navrhovateľa, v ktorom uviedli, že považujú napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie za vecne správne a zákonné, odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Zároveň uviedli, že je potrebné sa a priori zaoberať dodržaním zákonnej lehoty na podanie odvolania, nakoľko z informácií evidovaných v elektronickom súdnom spise vyplýva dátum doručenia uznesenia navrhovateľovi dňa 19.12.2025 a lehota na podanie odvolania mu teda uplynula dňa 05.01.2026 (nakoľko posledný deň lehoty – 03.01.2026 pripadol na sobotu). Hoci je odvolanie navrhovateľa datované dňom 05.01.2026, z podacej pečiatky Okresného súdu Prievidza je zrejmé, že odvolanie bolo súdu (pravdepodobne osobne) doručené až 09.01.2026. Blízke osoby však z objektívnych dôvodov nevedia s určitosťou uviesť, či bolo odvolanie doručené súdu osobne na podateľni alebo poštovou prepravou, ale sú toho názoru, že aj pokiaľ by bolo odvolanie poslané poštou dňa 05.01.2026 súdu by bolo doručené poštovým podnikom skôr ako 09.01.2026. Blízke osoby sú si vedomé, že pre včasnosť odvolania je rozhodujúci dátum odoslania, nie prijatia poštovej zásielky. V ďalšom vyjadrení uviedli, že vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bolo s ohľadom na štádium súdneho konania možné považovať podľa názoru blízkych osôb za predčasne a neprimerane zasahujúce do právom posudzovanej osoby, nakoľko bez vykonania náležitých dokazovaní a nezávislého odborného posúdenia zdravotného stavu posudzovanej osoby nie je možné objektívne návrh navrhovateľa ani posúdiť. Čo sa týka odvolania a ďalších pripojených a dodatočne doručených listín, blízke osoby uviedli, že z právneho hľadiska nemôže argumentácia navrhovateľa obstáť, nakoľko sa jedná len o subjektívne hodnotenie a vlastné názory navrhovateľa, ktoré sú motivované osobnými antipatiami a konfliktmi s blízkymi osobami. Tieto s tvrdeniami navrhovateľa kategoricky nesúhlasia a považujú ich za hrubo zavádzajúce, klamlivé a urážajúce. Blízke osoby sú toho názoru, že navrhovateľ si mylí inštitút hmotnoprávneho opatrovníka, ktorého súd posudzovanej osobe určí podľa výsledku tohto konania s inštitútom opatrovníctva, resp. stavu odkázanosti posudzovanej osoby a s tým súvisiacu možnosť žiadať o opatrovateľský príspevok. V súvislosti s liekmi, ktoré posudzovanej osobe podáva navrhovateľ, si dovoľujú blízke osoby ešte vyjadriť dôvodné podozrenie, že navrhovateľ účelovo dáva posudzovanej osobe aj medikamenty, ktoré jeho zdravotný a najmä duševný stav zhoršujú, a to konkrétne lieky z radu benzodiazepínov ako napr. Lexaurin a podobne.

V stručnosti sa blízke osoby vyjadrili k závažným obvineniam navrhovateľa, týkajúcim sa údajného zanedbania potrebnej osobnej starostlivosti o posudzovanú osobu v čase, keď sa táto nachádzala v rodinnom dome dcéry posudzovanej osoby u pani H. I.. Blízke osoby sa o posudzovanú osobu riadne a zodpovedne starali, poskytli jej všetku potrebnú starostlivosť, pričom za ten krátky čas, ktorý posudzovaná osoba strávila u blízkych osôb bez prítomnosti navrhovateľa, nevykazovala žiadne známky zhoršenia zdravotného stavu (ako uvádza navrhovateľ), práve naopak. Súčasťou bol aj videozáznam vyhotovený tesne pred odvezením posudzovanej osoby späť na adresu jej trvalého pobytu k navrhovateľovi, z ktorého je zrejmé, že posudzovaná osoba bola veselá a v stave primeranom jej veku a zdravotným diagnózam. Zároveň prílohou je aj obsiahnutá lekárska správa zo dňa vyhotovenia predmetného videozáznamu, nakoľko navrhovateľ okamžite, ako bola posudzovaná osoba privezená späť k nemu, zavolať rýchlu zdravotnú pomoc – záchranku a proti vôli posudzovanej osoby túto podrobil lekárskejmu vyšetreniu, hoci to nebolo nutné. Z predmetnej lekárskej správy však nevyplýva žiadne pochybenie, či zanedbanie starostlivosti blízkych osôb o posudzovanú osobu, ani zhoršenie jej zdravotného stavu, ako mylne a účelovo uvádza navrhovateľ. Súčasťou tohto vyjadrenia bolo aj vyjadrenie blízkych osôb H. I. a A. M., ktorými popreli prezentované nepravdivé skutkové tvrdenia navrhovateľa. Záverom uviedli, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné a v prípade, že navrhovateľ zmeškal zákonnú lehotu na podanie odvolania, navrhujú, aby Krajský súd v Žiline odvolanie navrhovateľa buď ako oneskorené odmietol, alebo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

8. Do momentu konania a rozhodovania odvolacím súdom ďalšie vyjadrenia do konania doložené neboli, pričom vzhľadom k zneniu ust. § 329 ods. 1 CSP a účelom inštitútu neodkladného opatrenia zo strany odvolacieho súdu nenasledovalo doručenie vyjadrenia Okresnej prokuratúry Prievidza a vyjadrenia

blízkých osôb prostredníctvom zástupcu navrhovateľovi (I. ÚS 155/2020, I. ÚS 511/2022, III. ÚS 618/2023).

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1, § 3 ods. 5 písm. a) CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote, a to osobou na to oprávnenou – navrhovateľom, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah (§ 65 CMP) a dôvody odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

10. Čo sa týka námietky blízkých osôb, že, podľa ich názoru, bolo odvolanie zo strany navrhovateľa podané oneskorene, odvolací súd má za to, že neboli dôvody na odmietnutie predmetného odvolania podľa ust. § 386 písm. a) CSP, nakoľko navrhovateľ podal odvolanie v posledný deň lehoty 05.01.2026 a tento úkon urobil tak, že ho odovzdal orgánu – pošte, ktorý ho mal povinnosť doručiť súdu (§ 121 ods. 5 CSP).

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým by sa osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná, dočasne obmedzila v spôsobilosti na právne úkony tak, že nebude spôsobilá rozhodovať o otázkach jej zdravotného stavu a liečby, poskytovať informované súhlasy o zdravotnej starostlivosti, rozhodovať o mieste svojho pobytu.

12. Predmetom odvolacieho konania, s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu navrhovateľa, ako aj s poukazom na obsah napadnutého uznesenia, je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, majú za to, že v danom prípade navrhovateľ neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Odvolací súd nezistil dôvod nesúhlasiť s napadnutým rozhodnutím, ako i s podstatnou argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo, podľa súdu prvej inštancie, treba návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými zákonnými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytoval možnosť sa len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie, keď navrhovateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody spochybňujúce správnosť záverov odôvodnenia prvoinštančného súdu (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd uvádza, že nariadenie neodkladného opatrenia slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti konania nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadení neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej úpravy pomerov. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

13. Odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov osoby, o spôsobilosti ktorej sa koná, a teda nebola preukázaná naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia v obmedzení spôsobilosti na právne úkony posudzovanej osoby a ustanovenie opatrovníka, a to v osobe navrhovateľa. Neodkladné opatrenie je teda inštitútom Civilného sporového poriadku, ktorým je možné v záujme bezodkladnej úpravy pomerov majúcich vždy povahu právnych vzťahov (alebo v prípade ohrozenia exekúcie, o ktorú tu zjavne nejde) uložiť strane sporu (§ 325 ods. 2 CSP) určitú povinnosť alebo obmedzenie. Civilný mimosporový poriadok osobitne upravuje neodkladné opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a vo veciach výživného. Neodkladné opatrenie sa nariaďuje spravidla bez vylúčením a vyjadrenia strán, bez nariadenia pojednávania, ako aj riadneho vykonávania a dokazovania, na základe skutočností osvedčených obsahom podania navrhovateľa. Naproti tomu je konanie o spôsobilosti na právne úkony nielen z hľadiska jeho zaradenia v štruktúre Civilného mimosporového

poriadku konaním v statusových veciach, teda vo veciach týkajúcich sa právneho postavenia fyzickej osoby. Zásah do spôsobilosti na právne úkony, vykonania ktorého sa navrhovateľ formou neodkladného opatrenia domáhal, je zásahom do osobnej integrity fyzickej osoby, do jej práv garantovaných Listinou základných práva a slobôd a Ústavy Slovenskej republiky, preto prísne podlieha postupom upraveným zákonom stanovujúcim ako podmienku rozhodnutia o obmedzení spôsobilosti (okrem iného) výsluch osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, alebo aspoň jej vzhľadnutie a vykonanie znaleckého dokazovania, alebo minimálne vypočutie ošetrojúceho lekára. Slovenský právny poriadok taký postup, ktorým by osobe bez obmedzenia spôsobilosti na právne úkony právoplatným rozhodnutím súdu bola spôsobilosť, hoci aj len dočasne, obmedzená ustanovením opatrovníka s oprávnením konať v jeho mene, nepozná, rovnako ako nepozná alternatívy a menej obmedzujúce opatrenia, ktoré by mohli byť použité v obdobných prípadoch naliehavosti zásahu do spôsobilosti fyzickej osoby.

Súd prvej inštancie preto v zásade správne posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade ako nedôvodný, keď konštatoval, že potrebný rozsah obmedzenia spôsobilosti bude predmetom dokazovania v konaní o veci samej. Odvolací súd uvádza, že z podaného návrhu navrhovateľa vyplývajú závažné diagnózy posudzovanej osoby, ktoré však bez ďalšieho dokazovania nemôžu byť samy osebe dôvodom na to, aby súd rozhodol neodkladným opatrením o obmedzení spôsobilosti na právne úkony posudzovanej osoby, a to z dôvodu, že ide o výrazný zásah do jeho osobnostných práv. Z podaného návrhu navrhovateľa v súčasnosti nevyplýva konkrétna potreba nejakého zdravotného výkonu, resp. hospitalizácie, ktorú by mal posudzovaný absolvovať, bez ktorého by bol jeho život a zdravie ohrozené, teda nebola zistená potreba neodkladnej úpravy pomerov tak, ako vyžaduje ust. § 325 ods. 1 CSP pre nariadenie neodkladného opatrenia.

Posudzovaná osoba sa vrátila v súčasnosti do miesta svojho trvalého pobytu a navrhovateľ aj naďalej vykonáva starostlivosť o posudzovanú osobu z hľadiska ochrany jej zdravia, života. V prípade zhoršenia zdravotného stavu sú život a zdravie posudzovaného tak, ako to správne uviedol súd prvej inštancie v odseku 21. napadnutého uznesenia, chránené ust. § 6 ods. 9 písm. d) zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, kde nie je potrebný informovaný súhlas v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu s príznakmi duševnej poruchy, ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. Absentuje tu teda v danom prípade potreba naliehavej úpravy pomerov, nakoľko život a zdravie posudzovaného sú už chránené uvedeným inštitútom.

Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení č.k. 8Cdo/276/2014 zo dňa 8. októbra 2014, že „k inštitútu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony treba zdôrazniť, že jeho zákonná úprava a doterajšia prax súdov je determinovaná ústavným a medzinárodnoprávnym rozmerom, ktorý je pre rozhodovaciu činnosť všeobecných (vnútroštátnych) súdov podstatným, keďže pri interpretácii ust. § 10 OZ je vždy potrebné vziať do úvahy ústavný rozmer zbavovania alebo obmedzovania spôsobilosti na právne úkony, ktorým je predovšetkým rešpektovanie súkromia a ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby (človeka) v medziach ústavného významu práv človeka pri ich zbavení alebo obmedzení sa ex constitutione primárne sleduje záujem dotknutého človeka a až následne záujem verejných, či tretích osôb. Nie je prípustné, aby v týchto prípadoch došlo k preferovaniu verejného záujmu a záujmu tretích osôb na úkor záujmu dotknutej osoby. K zbaveniu alebo obmedzeniu človeka v spôsobilosti na právne úkony možno pristúpiť až vtedy, ak sa vyčerpali všetky – menej represívne prostriedky, opatrenia, alebo, ak už sa iné obmedzenia nedajú použiť, resp. sa stali neúčinnými. Z uvedeného potom vyplýva, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony prichádza do úvahy až vtedy, ak je použitie iných prostriedkov vylúčené alebo je zjavné, že ich účinnosť nebude mať žiaden dopad na postihnutú osobu.“ V zmysle citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, skutočnosti vedúce k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony musia byť preukázané dôsledným dokazovaním v zmysle súčasne platných zákonných ustanovení upravujúcich obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

Navrhovaným obsahom neodkladného opatrenia sa však navrhovateľ vo svojej podstate domáha úpravy pomerov účastníkov zodpovedajúcej meritórnemu rozhodnutiu, pričom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že bolo začaté konanie vo veci samej o obmedzení spôsobilosti na právne úkony u posudzovanej osoby.

14. Ďalšie odvolacie argumenty navrhovateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (ktoré má

napríklad rozhodnutie ústavného súdu II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa už nespôsobil ovplyvniť posúdenie uznesenia súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie, o trovách konania sa rozhodne vo veci samej v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony a súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej rozhodne aj o trovách odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).